

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ศูนย์สารสนเทศและการสื่อสาร

สบอ.9 (อุบลราชธานี)

เลขที่รับ 263
วันที่ 8 ก.พ. 68

ส่วนราชการ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี) ส่วนจัดการต้นน้ำ โทร. ๐ ๔๕๓๑ ๑๖๗๗ ต่อ ๗๐๑
ที่ ทส ๐๔๑๙.๗๐๙/ ๑๑๐๑ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาศึกษาแนวทางการจัดตั้งกองทุนรักษาป่าต้นน้ำ และแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการของระบบนิเวศในเขตป่าต้นน้ำ

เรียน ผู้อำนวยการส่วนทุกส่วน

หัวหน้ากลุ่มงานทุกกลุ่มงาน

หัวหน้าศูนย์สารสนเทศและการสื่อสาร

หัวหน้าหน่วยจัดการต้นน้ำทุกหน่วย

หัวหน้าศูนย์ศึกษาการพัฒนาการอนุรักษ์ต้นน้ำลุ่มน้ำมูลตอนล่าง

สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี) ขอส่งสำเนาหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๔๐๘.๓๐๒/ว ๒๐๐๖ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาศึกษาแนวทางการจัดตั้งกองทุนรักษาป่าต้นน้ำ และแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการของระบบนิเวศในเขตป่าต้นน้ำ มาเพื่อทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(Signature)

(นายวิชัย วัชรพงษ์ไพบูลย์)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙

① ด่วน ติดเครื่องโทรศัพท์
- ติดตลกพอเท่าในคร. ๒๖๕.

นายทพ. ดนป ๙. Ubon com

- เสนอมาเพื่อทราบ

(นางเจริญพร จิรมงคลการ)

พนักงานธุรการ ส.3

② ทราบ

ดำเนินการตามเสนอ

(Signature)
10 ก.พ. 68

(นางนพมาศ แก้วพรมชัย)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

หัวหน้าศูนย์สารสนเทศและการสื่อสาร

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำนักอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำ

โทร. ๐ ๒๕๓๙ ๖๖๖๖ ต่อ ๑๘๓๒

ที่ ทส ๐๙๐๘.๓๐๒/ว ๒ ๐ ๐ ๖

วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาศึกษาแนวทางการจัดตั้งกองทุนรักษาป่าต้นน้ำ และแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการของระบบนิเวศในเขตป่าต้นน้ำ

เรียน รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทุกท่าน

ผู้ตรวจราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทุกท่าน

ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก

ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖

ผู้อำนวยการกองทุกกอง

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาทุกสาขา

ผู้อำนวยการสำนักงานผู้ตรวจราชการกรม

ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารโครงการปลูกป่าและฟื้นฟูป่าต้นน้ำ

ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ผู้อำนวยการศูนย์ควบคุมมาตรฐานการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (SMART PATROL)

หัวหน้ากลุ่มงานจริยธรรม

หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน

หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

หัวหน้าศูนย์ราชการสะตอก กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ผู้อำนวยการศูนย์ข่าวกรองอาชญากรรมสัตว์ป่า (WILDLIFE CRIME INTELLIGENCE CENTER)

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอส่งสำเนาคำสั่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๑ ๕ /๒๕๖๘ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาศึกษาแนวทางการจัดตั้งกองทุนรักษาป่าต้นน้ำ และแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการของระบบนิเวศในเขตป่าต้นน้ำ มาเพื่อทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

☐ สอภ.	☐ สอช.	☐ กกม.
☐ สอท.	☐ สสป.	☐ สทล.
☐ สฟป.	☒ สตบ.	☐ สปร.
☐ สฟอ.	☐ กวช.	☐ สปส.
☐ คคส.		

๒๗ มค ๖๘
(นายประสงค์ สุวรรณโชติ)
ผู้อำนวยการส่วนอำนาจการ

(นายอรรถพล เจริญชันษา)

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

☒	ฝ่ายบริหารทั่วไป
☐	ฝ่ายส่งเสริมฯ
☐	ฝ่ายจัดการฯ
☐	ฝ่ายวิชาการต้นน้ำ

ବିଶ୍ୱାସୀ ଓ.ସମସ୍ତଙ୍କୁ

- ၁၆၀ နိုင်ငံကတည်း

-ทศ. ๐๙. ซึ่งสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ

แต่ขอตัวมาทราบงานพิธีการดีที่ไปเนอทอ
ทนต์ตัวทอทอที่ไปมาบ้างแล้ว แล้วทอทอ
ทอตัวได้มี แล้วทอทอทอทอในทอทอ
ทอทอทอทอทอทอตามตัวทอทอ ๐๕-๖
๔๔๕/๖๔ ค. ๒๓ ม. ๑. ๒๔.

- ให้นักจ. ๖๖ ตัว ๖ ชัยชนะ ส่วน/กลุ่ม/คน

นายชยันต์ ภูพาน้อย / ศูนย์ส่งเสริมฯ
 เลื่อนทว. ๒๒๒๑ ดำเนินการในสังกัด กอ.รมน. ๒๐๒๑

-பெயரறிவு / பெயர்

นางสาวจตุพร ขนทวีป)

พนักงานพิทักษ์ป่า

(นายสุณิกุล จามปัญญา)

ผู้อำนวยการส่วนจัดการต้นน้ำ

• **ดำเนินการ**

- ลงนามแล้ว

H. P. ...

4 N.W. 2568

(นายพิชัย วัชรพงษ์ไพบูลย์)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๔

สำเนา

คำสั่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ที่ ๕๑๕ /๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาศึกษาแนวทางการจัดตั้งกองทุนรักษาป่าต้นน้ำ
และแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการของระบบนิเวศในเขตป่าต้นน้ำ

ด้วยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา
ศึกษาแนวทางการจัดตั้งกองทุนรักษาป่าต้นน้ำ ส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการของระบบนิเวศในเขตป่าต้นน้ำ
ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการ โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายประเสริฐ จันทรรวงทอง) สั่งและปฏิบัติ
ราชการแทนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานหลัก
รับญัตติและข้อเสนอแนะของสภาผู้แทนราษฎรไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงบประมาณ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณา
ศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอแนะของสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานปลัดกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีหนังสือ ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/๖๔๗๔ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ ขอให้
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นหน่วยงานหลักรับญัตติพร้อมทั้งข้อเสนอแนะไปพิจารณาร่วมกับ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องข้างต้น

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินการพิจารณาศึกษา
แนวทางและความเหมาะสมของการจัดตั้งกองทุนรักษาป่าต้นน้ำ และการส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการ
ของระบบนิเวศในเขตป่าต้นน้ำ ตามข้อเสนอแนะของสภาผู้แทนราษฎรเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงอาศัย
อำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา
ศึกษาแนวทางการจัดตั้งกองทุนรักษาป่าต้นน้ำ และแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการของระบบนิเวศ
ในเขตป่าต้นน้ำ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
(ที่กำกับดูแลสำนักอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำ)	ประธานกรรมการ
๒. ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานกลาง	กรรมการ
๓. ผู้อำนวยการสำนักป้องกันปราบปราม และควบคุมไฟป่า	กรรมการ
๔. ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและสารสนเทศ	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการสำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์	กรรมการ
๖. ผู้อำนวยการสำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช	กรรมการ
๗. ผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักอุทยานแห่งชาติ	กรรมการ

๙. ผู้อำนวยการ...

"No Gift Policy ทส. โปร่งใสและเป็นธรรม"

๙. ผู้อำนวยการสำนักสงงานพระราชดำริ	กรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการกองนิติการ	กรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการกองคุ้มครองพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่า ตามอนุสัญญา	กรรมการ
๑๒. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการ
๑๓. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักบริหารงานกลาง	กรรมการ
๑๔. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน สำนักแผนงานและสารสนเทศ	กรรมการ
๑๕. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านระบบฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์ สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์	กรรมการ
๑๖. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านอนุกรมวิธานพืช สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช	กรรมการ
๑๗. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้ สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช	กรรมการ
๑๘. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิจัยพันธุ์พืช สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช	กรรมการ
๑๙. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านอนุรักษ์การฟื้นฟูและจัดการต้นน้ำ สำนักอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำ	กรรมการ
๒๐. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านอนุรักษ์สัตว์ป่า สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า	กรรมการ
๒๑. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาอุทยานแห่งชาติ สำนักอุทยานแห่งชาติ	กรรมการ
๒๒. ผู้อำนวยการกองการต่างประเทศ	กรรมการ
๒๓. หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน	กรรมการ
๒๔. หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	กรรมการ
๒๕. ผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำ	กรรมการ และเลขานุการ
๒๖. ผู้อำนวยการส่วนจัดการทรัพยากรต้นน้ำ สำนักอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำ	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๒๗. ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและแผน สำนักแผนงานและสารสนเทศ	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่และอำนาจ...

หน้าที่และอำนาจ

๑. รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และศึกษาแนวทางการจัดตั้งกองทุนรักษาป่าต้นน้ำ และแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการของระบบนิเวศในเขตป่าต้นน้ำ
 ๒. พิจารณา เสนอแนะ และเสนอความเห็นในการพิจารณาศึกษาแนวทางการจัดตั้งกองทุนรักษาป่าต้นน้ำ และแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการของระบบนิเวศในเขตป่าต้นน้ำ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
 ๓. ให้คำแนะนำ และเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการยกเว้นจัดตั้งกองทุนรักษาป่าต้นน้ำ และแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการของระบบนิเวศในเขตป่าต้นน้ำ
 ๔. แต่งตั้งคณะทำงานได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(ลงนาม) อรรถพล เจริญชันษา

(นายอรรถพล เจริญชันษา)

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

สำเนาถูกต้อง

วัลลภา

(นางสาวชลิตา เทศถนนอม)

นักวิชาการป่าไม้

รอน ปกท.ทส. : ... (กักตุน)
เลขที่รับ : 11498
วันที่ : 10 ธ.ค. 2567
เวลา : 14.21 น.

รพท. ...
เลขที่ : 30934
วันที่ : 10 ธ.ค. 2567
เวลา : 10.15 น.

สำนักงานรัฐมนตรี ทส.
รับที่ : 6805
รับที่ : 6 พย. 2567
เวลา : 14.28 น.

รอน ออ. : ...
เลขที่รับ : 11608
วันที่ : 10 ธ.ค. 2567
เวลา : 14.07 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10000

21 พฤศจิกายน 2567

ผู้ติดตาม เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาศึกษาแนวทางการตั้งกองทุนรักษาป่าต้นน้ำ ส่งเสริมและสนับสนุน
การให้บริการของระบบนิเวศในเขตป่าต้นน้ำ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รับที่ : 3568 เวลา : 11.12 น.
วันที่ : 10 ธ.ค. 2567
เลขที่ : 10431
วันที่ : 6 ธ.ค. 2567
เวลา : 17.42 น.

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ 0003/2560 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2567 และผู้ติดตามเรื่องนี้

ด้วยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้เสนอผู้ติดตาม เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาศึกษา แนวทางการตั้งกองทุนรักษาป่าต้นน้ำ ส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการของระบบนิเวศในเขตป่าต้นน้ำ มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

รองนายกรัฐมนตรี (นายประเสริฐ จันทรรวงทอง) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี พิจารณาแล้วมีคำสั่งให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบและข้อเสนอแนะ ของสภาผู้แทนราษฎรไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงบประมาณ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทาง และความเหมาะสมของข้อเสนอแนะดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับ เรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจาก สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดพิจารณาดำเนินการตามคำสั่งรองนายกรัฐมนตรี (นายประเสริฐ จันทรรวงทอง) ต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

ส.ป.ร.
พิชิตพงศ์พิณ
สม.
5 ธ.ค. 67

ปิรณ ภิรมย์

(นางสาวสาวิตรี ชำนาญกิจ)
รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

(นางชฎานันท์ รักดีจิตต์)
รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
รักษาการแทนปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กองนิติธรรม
โทร. 0 2240 4000 ต่อ 3262 (ภายใน)
โทรสาร 0 2240 4044 (ภายในสายภายใน 23)
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

ที่ ทส 0100/... 5416 - 4 ธ.ค. 2567
มอบ ปกท.ทส. ดำเนินการ

Ok

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำเนาถูกต้อง

วิไลดา

(นางสาวชลิตา เทศถนนม)
นักวิชาการทั่วไป

ส่วนจัดการทรัพยากรต้นน้ำ

รับที่ ๒๔๖๔

ลงวันที่ ๑๘ ธ.ค. ๒๕๖๗

เวลา ๑๖.๐๕ น.

ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/๖๔๗/๕ ลว. ๑๑ ธ.ค. ๒๕๖๗

เรียน อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ขอให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นหน่วยงานหลัก
รับผิดชอบทั้งข้อเสนอแนะไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอแนะดังกล่าว
พร้อมทั้งยกย่องหนังสือแนะนำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อแจ้งผลการพิจารณาหรือผลการ
ดำเนินการดังกล่าวในภาพรวม ส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทราบภายในระยะเวลาที่กำหนด เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

สม
๑๖ ธ.ค. ๖๗

(นางระอุภาภรณ์ กิตติพิทักษ์)

รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รอง ปกท.ทส. (นางระอุภาภรณ์ กิตติพิทักษ์)
เลขรับ ๓๓๔๘
วันที่ ๑๑ ธ.ค. ๒๕๖๗
เวลา ๑๖.๕๐ น.

ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/๑๕๖๕

วันที่ ๑๑ ธ.ค. ๒๕๖๗

เรียน ปกท.ทส.

เพื่อโปรดพิจารณาลงนาม

สมชัย พงษ์สมุทร

(นางสาวสมหญิง พงษ์สมุทร)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

รักษาการแทนผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน

ทำหน้าที่ ผอ.สปร.ทส.

สำนักงานปลัดกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เลขรับ ๓๓๒๔๗
วันที่ ๑๑ ธ.ค. ๒๕๖๗
เวลา ๑๖.๕๐ น.

๒๐๖ ๓๔๖.๕/๕๓๖

ฉันทนา

๑๓ ธ.ค. ๒๕๖๗

สปร.ทส. (ญาติ)

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๖๕ ๖๑๖๑

Email: cplo.mnre@hotmail.com

๑๑ ธ.ค. ๒๕๖๗

(นายชิดชนก สุขมงคล)

รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

(นางสาวชลิตา เทศถนอม)

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๒๔๖๔
๑๒ ธ.ค. ๒๕๖๗
๑๖.๑๕ น.

สม
Anur

สำนักอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำ

รับที่ ๑๑๔๑๖

วันที่ ๑๖ ธ.ค. ๒๕๖๗

เวลา ๑๑.๐๖ น.

๑ - สจ. / สจร. / สจร. / สจร. / สจร.

ฉันทนา

๑๓ ธ.ค. ๒๕๖๗

(นายสมบุญ อธิปัตย์)

ผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำ

๑๘ ธ.ค. ๒๕๖๗

๓ ส่ง ฝ่ายจัดการทรัพยากรต้นน้ำ

๑๓ ธ.ค. ๒๕๖๗

๑๘ ธ.ค. ๒๕๖๗

(นางสาวศศิธร อภิเชษฐ)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการส่วนจัดการทรัพยากรต้นน้ำ

สำเนาถูกต้อง

ฉันทนา

(นางสาวชลิตา เทศถนอม)

ที่ สผ ๐๐๓๔/๒๐

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาศึกษาแนวทางการตั้งกองทุนรักษาป่าต้นน้ำ ส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการของระบบนิเวศในเขตป่าต้นน้ำ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ญัตติที่เกี่ยวข้อง รวม ๒ เรื่อง

๒. สรุปรประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในญัตติดังกล่าวข้างต้น

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาการศึกษาการตั้งกองทุนรักษาป่าต้นน้ำ (นายทรงยศ รามสูต เป็นผู้เสนอ) และญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาการศึกษาแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการของระบบนิเวศในเขตป่าต้นน้ำ (นายเลาหัง บัณฑิตเทอดสกุล และนายมานพ ศิริภูวตล เป็นผู้เสนอ) แล้วมีมติให้ส่งเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการ

จึงขอส่งญัตติที่เกี่ยวข้องและสรุปรประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในญัตติดังกล่าวมาเพื่อคณะรัฐมนตรีรับทราบ และเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันส่งข้อสังเกตให้คณะรัฐมนตรีทราบ หากคณะรัฐมนตรีได้ปฏิบัติตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเป็นประการใด โปรดแจ้งให้ทราบด้วยเพื่อประธานสภาผู้แทนราษฎรจะได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตำรวจตรี
(อาทิต์ สุชนันท์)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๔๐๐ ต่อ ๗๕๒๑

สำเนาถูกต้อง

รลิตา

(นางสาวชลิตา เทศถนอม)
นักวิชาการป่าไม้

สำเนาถูกต้อง

(นายณapanak อธิพันธุ์)
นิติกร

(สำเนา)
เลขรับ ๓๐/๒๕๖๖ วันที่ ๑๑ ก.ย. ๒๕๖๖
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเสนอญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาการตั้งกองทุน
รักษาป่าต้นน้ำ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ทรัพยากรป่าไม้ นับว่าเป็นทรัพยากรหนึ่งที่มีความสำคัญกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ เนื่องจาก
เป็นแหล่งธรรมชาติที่สร้างอากาศบริสุทธิ์ เป็นแหล่งอาหาร เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า และเป็นแหล่ง
ทำให้ระบบนิเวศมีความสมดุล เป็นต้น แต่ตลอดระยะเวลา ๕ ปี ที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบัน ประเทศไทยกำลัง
ประสบกับปัญหาการลดลงของจำนวนป่าไม้อย่างต่อเนื่อง โดยจะเห็นได้จากสถิติเมื่อปี ๒๕๖๕ ที่ผ่านม
ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้เหลือเพียงร้อยละ ๓๑.๕๗ ของพื้นที่ประเทศ ซึ่งลดลงจากปี ๒๕๖๔ ประมาณ
ร้อยละ ๐.๐๒ สาเหตุสำคัญที่ทำให้พื้นที่ป่าไม้ลดลง ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน
(Land Use Change) การเกิดไฟป่า (Forest Fire) และการบุกรุกทำลายป่า เป็นต้น ซึ่งนับวันปัญหาดังกล่าว
จะยิ่งทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นหากไม่ได้รับการป้องกันและแก้ไขอย่างจริงจัง และแนวทางหนึ่งที่จะสามารถ
นำมาใช้ในการแก้ปัญหาได้คือ การจัดตั้งกองทุนรักษาป่าต้นน้ำ โดยเป็นการจัดตั้งกองทุนเพื่อทำหน้าที่
ในการผลักดัน กระตุ้น สนับสนุน และร่วมกับหน่วยงาน ภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึง
ชุมชนท้องถิ่น ในการทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนด้านต่าง ๆ เช่น การอนุรักษ์ ดูแล รักษาและพัฒนาป่าไม้
ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญของประเทศให้คงความอุดมสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอีกด้วย
ซึ่งหากกองทุนดังกล่าวสามารถจัดตั้งและดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม ย่อมจะส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุด
ทั้งแก่ประชาชนและประเทศชาติต่อไปอย่างแน่นอน

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการจัดตั้งกองทุนรักษาป่าต้นน้ำเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมและมีแนวทาง
การดำเนินการในด้านต่าง ๆ ที่ชัดเจน เพื่อเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการรักษาทรัพยากรป่าไม้ในประเทศให้มี
ความอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน จึงขอเสนอญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาศึกษาการตั้งกองทุนรักษาป่าต้นน้ำ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๔
และข้อ ๕๐ ส่วนเหตุผลและรายละเอียดจะได้ชี้แจงในที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) **ทรงยศ รามสูต** ผู้เสนอ
(นายทรงยศ รามสูต)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

สำเนาถูกต้อง

ไว้

(นางสาวชลิตา เทศนอม)

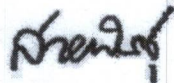
นักวิชาการป่าไม้

(โปรดพลิก)

ผู้รับรอง (ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาการตั้งกองทุน
รักษาป่าต้นน้ำ)

๑. นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ	๒. นางสาวพิมพ์พิชชา ชัยคุงกิจเจริญ
๓. นางสาวอัญญาธิยา สันตพันธุ์	๔. นายธนาธร โล่ห์สุนทร
๕. นายณัฐพงษ์ สุปรียศิลป์	๖. นายโอชัย ชัยเกียรติทองชัย
๗. นายวรสิทธิ์ กัลป์ดิษฐ์	๘. นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล
๙. นายจิรวัฒน์ ศิริพานิชย์	๑๐. นายเทอดชาติ ชัยพงษ์
๑๑. นายศิริสิทธิ์ เลิศด้วยสถาน	๑๒. นายไชยวัฒนา ติมรัตน์
๑๓. นายทศพร เสรีรักษ์	๑๔. นายธนศ เกียรติวัฒน์
๑๕. นายศุภพร ปุณณกันต์	๑๖. นายสรวงศ์ เทียนทอง
๑๗. นายสุรเกียรติ์ เทียนทอง	๑๘. นางสาววิไลดา อินฉัตร
๑๙. นายภาณุ พรวัฒนา	๒๐. นายอมรเทพ สมหมาย

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวสายสินธุ์ จาตุรภัทร์)

วิทยาการเชี่ยวชาญ

กลุ่มงานระเบียบวาระ สำนักการประชุม

มาตี พิมพ์

พิมพ์ ทาน

พิมพ์ ตรวจ

สำเนาถูกต้อง

โลลิตา

(นางสาวชลิตา เทศอนอม)

นักวิชาการป่าไม้

(สำเนา)

เลขรับ ๑๒/๒๕๖๗ วันที่ ๒๔ ม.ค. ๒๕๖๗

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๔ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเสนอญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทาง
การส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการของระบบนิเวศในเขตป่าต้นน้ำ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยพื้นที่ป่าต้นน้ำเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศของโลกเป็นอย่างมาก ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตของมนุษย์ อย่างไรก็ตามนับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นต้นมา พื้นที่ป่าของประเทศไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง จนปัจจุบันเหลือ ๑๐๒ ล้านไร่ หรือเท่ากับร้อยละ ๓๑ ของพื้นที่ประเทศไทย ซึ่งพื้นที่ป่าต้นน้ำหลายพื้นที่ก็ลดลงไปด้วย แม้รัฐบาลจะมีนโยบายเพิ่มพื้นที่ป่าเป็นร้อยละ ๕๕ ของพื้นที่ประเทศมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ แต่สถิติพื้นที่ป่าของประเทศไทยโดยรวมก็ยังไม่เพิ่มขึ้น สืบเนื่องจากปัญหาการดำเนินนโยบายบริหารจัดการป่าแบบรวมศูนย์อำนาจและการทุจริตคอร์รัปชันที่ยังรากลึกลงไปในทุกองคาพยพของกลไกรัฐ

ปัจจุบันรัฐบาลไทยมีเจ้าหน้าที่ด้านป่าไม้จำนวนน้อยไม่เพียงพอ โดยมีเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้และกรมอุทยานฯ รวมกันทั้งหมด ๒๔,๐๐๐ คน เหลือแล้วเท่ากับคนหนึ่งจะต้องรับผิดชอบพื้นที่ป่า ๓,๕๐๐ ไร่ ซึ่งเกินกว่าศักยภาพที่จะดูแลป่าของประเทศได้จริง จำเป็นจะต้องพัฒนากลไกและแนวทางใหม่เพื่อนำมาช่วยเสริมระบบการบริหารจัดการป่า โดยกลไกที่มีอยู่แล้ว คือ ชุมชนท้องถิ่นที่ได้แสดงบทบาทอย่างสำคัญในการรักษาผืนป่า เช่น การจัดการป่าชุมชนซึ่งปัจจุบันมีทั้งหมด ๑๑,๓๒๗ แห่งทั่วประเทศ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๖.๒ ล้านไร่ นอกจากนี้ ชุมชนที่อยู่ในเขตป่าจำนวนมากมีการจัดการไฟป่าโดยทำงานร่วมกับหน่วยงานรัฐอย่างแข็งขัน หากแต่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐเท่าที่ควร ทุกวันนี้พวกเขาทำด้วยจิตอาสา ไม่ได้ผลประโยชน์ตอบแทนใด ๆ ทำให้ชาวบ้านขาดแรงจูงใจ ในขณะที่เดียวกันฝ่ายคนที่ได้รับประโยชน์จากการดูแลรักษาป่าต้นน้ำของชุมชนที่อยู่ในเขตป่า เช่น คนห้วยน้ำ นักท่องเที่ยว ชนชั้นกลาง ซึ่งไม่ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดูแลระบบนิเวศ เนื่องจากรัฐไม่มีกลไกที่มาเอื้ออำนวย

แนวทางการอนุรักษ์พื้นที่ป่าต้นน้ำประการหนึ่งที่หลายประเทศทั่วโลกยอมรับและนำไปปรับใช้ คือ "การจ่ายค่าตอบแทนการให้บริการของระบบนิเวศ" หรือ Payment for Ecosystem Service: PES เป็นรูปแบบในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้หลักการ "ผู้ที่ได้รับประโยชน์เป็นผู้จ่าย" ให้แก่ "ผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติ หรือผู้ทำหน้าที่อนุรักษ์" ซึ่งรูปแบบการได้ผลตอบแทนอาจเป็นเงิน การลดหย่อนภาษี สิทธิประโยชน์อย่างอื่น เพื่อสร้างแรงจูงใจให้คนดูแลรักษาป่าสามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งหากสามารถนำแนวทางนี้มาพัฒนาให้เป็นนโยบายและสร้างกลไกร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชนแล้ว จะเป็นประโยชน์ต่อการรักษาพื้นที่ป่าต้นน้ำของประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สำเนาถูกต้อง

โสภา

(โปรดพลิก)

(นางสาวชลิตา เทพสาธิต)

นักวิชาการอาวุโส

ดังนั้น จึงขอเสนอญัตติดังกล่าวมาตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒
ข้อ ๔๔ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาดังคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการส่งเสริม
และสนับสนุนการให้บริการของระบบนิเวศในเขตป่าต้นน้ำ ส่วนเหตุผลและรายละเอียด จะได้ชี้แจงในที่ประชุม
สภาผู้แทนราษฎรต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) เล่าฟุ้ง บัณฑิตเทอดสกุล ผู้เสนอ
(นายเล่าฟุ้ง บัณฑิตเทอดสกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) มานพ ศิริภูวคณ ผู้เสนอ
(นายมานพ ศิริภูวคณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

ผู้รับรอง (ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการของระบบนิเวศในเขตป่าต้นน้ำ)

๑. นายฐิติกันต์ ฐิตินฤตมิกกุล	๒. นายอภิชาติ ศิริสุนทร
๓. นายอภิสิทธิ์ ไส้ตรูไกล	๔. รองศาสตราจารย์สุรวัท ทองบุ
๕. นายกฤษณ์วิทย์ เลิศฤทธิภักดี	๖. นายกันต์พงษ์ ประยูรศักดิ์
๗. นายณนัท ไพศาลสัมเจริญกิจ	๘. ว่าที่ร้อยตรี สมชาติ เดชถาวรเจริญ
๙. นายสรพัช ศรีปราชญ์	๑๐. นายกฤษ ศิลปชัย
๑๑. นางสาวปริญญาวรรณ ไชยสืบ	๑๒. นายฐานุกร ยะแสง
๑๓. นายชัชวาล อภิรักษ์มั่นคง	๑๔. นายศิริโรจน์ ธนิกุล
๑๕. ว่าที่ร้อยตรีหญิง อรพรรณ จันทาเรือง	๑๖. นายทุนศักดิ์ จันทร์จำปี
๑๗. นายสมดุสย์ อุตเจริญ	๑๘. นางสาวเพชรรัตน์ ไหมขมฤ
๑๙. นายชลธานี เชื้อน้อย	๒๐. นายศุภธสิทธิ์ พงษ์รัฐศักดิ์
๒๑. นายฉัตร สุภัทรวณิชย์	๒๒. นางจุฬาลักษณ์ ชันสุธรรม
๒๓. นายวีรุต รักษ์เที่ยง	๒๔. นางสาวจิดต์ เลหาะโรจนพันธ์
๒๕. นายศุภปรกรณ์ กิตยาธิคุณ	๒๖. นายภินิจ น่วมเงิน
๒๗. นายกรรณพล เทียนสุวรรณ	๒๘. นางสาวภัสرين รามวงศ์
๒๙. นายปารมี ไวจเจริญ	

สำเนาถูกต้อง

นางสาวสายทิพย์ จาตุรภัทร์

(นางสาวสายทิพย์ จาตุรภัทร์)

วิทยาการเชี่ยวชาญ

กลุ่มงานระเบียบวาระ สำนักการประชุม

สำเนาถูกต้อง

นางสาวชลิตา เทศณอม

(นางสาวชลิตา เทศณอม)

นักวิชาการป่าไม้

นางสาวสุกิตรา วรคุณีกรกุล/เจ้าของเรื่อง

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๒

นางสาวปวีณา วงษ์งาม/พิมพ์

นางสาววรรณา ไซยะมาคย์/ทบท

นายณวิชัย วิเศษศิริ/ตรวจ

- ปัจจุบันประเทศไทยมีพื้นที่ ๓๒๐ ล้านไร่ มีพื้นที่ป่าเพียงร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่ประเทศไทย โดยร้อยละ ๘๐ เป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำ และมีประชาชนอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เหล่านี้มาก่อนที่จะมีการประกาศให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ป่าสงวนหรือพื้นที่อนุรักษ์ ยกเว้นพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ โดยการดูแลรักษาผืนป่านั้น กฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ทั้งหมดจะกำหนดให้เป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงาน อย่างไรก็ตาม หากเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมประชาชนในชุมชนเหล่านั้นจะมีการปกป้องดูแลผืนป่า เนื่องจากถือว่าป่าคือชีวิตของประชาชน ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายกำหนดให้ทำหน้าที่ดังกล่าวหรือไม่ก็ตาม แต่การดูแลพื้นที่ป่าของชุมชนในท้องถิ่นดังกล่าวยังขาดการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการจากภาครัฐอย่างเพียงพอ

- ในปัจจุบันการดูแลปกป้องรักษาป่าไม้ของประเทศไทยจะมีเจ้าหน้าที่ด้านป่าไม้เป็นผู้รับผิดชอบ เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช มีจำนวน ๒๔,๐๐๐ คน เฉลี่ยเท่ากับหนึ่งคนจะต้องรับผิดชอบพื้นที่ป่า ๓,๕๐๐ ไร่ ส่วนใหญ่จะเป็นเจ้าหน้าที่ระดับล่างหรือเป็นลูกจ้างซึ่งแต่ละคนรับผิดชอบพื้นที่ป่าเป็นจำนวนมากเกินกว่าศักยภาพที่จะดูแลป่าได้ จึงจำเป็นต้องพัฒนากลไกและแนวทางเพื่อช่วยเสริมระบบการบริหารจัดการป่า กลไกที่มีอยู่คือชุมชนท้องถิ่นที่มีบทบาทสำคัญในการรักษาผืนป่า เช่น การจัดการป่าชุมชน ซึ่งปัจจุบันมี ๑๑,๓๒๗ แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๖.๒ ล้านไร่ ชุมชนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตป่าจะทำงานร่วมกับหน่วยงานรัฐในการจัดการไฟป่าแต่ไม่ได้รับการสนับสนุนและไม่ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากรัฐอย่างเพียงพอ ประกอบกับรัฐยังไม่มีสวัสดิการให้กับบุคคลเหล่านี้ เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณ

- ปรากฏการณ์ว่าด้วยการป่าไม้และการใช้ที่ดินของผู้นำกลาสโกว์ (Glasgow) ในการประชุมภาคีสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ครั้งที่ ๒๖ ยอมรับว่าชุมชนในชนบทและชนเผ่าพื้นเมืองมีบทบาทสำคัญในการดูแลพื้นที่ป่าของโลก ยอมรับคุณค่าที่หลากหลายของผืนป่า และตระหนักถึงสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น นอกจากนี้ยังยืนยันร่วมกันว่าประเทศสมาชิกมีพันธกิจทางการเงินระหว่างประเทศในการสนับสนุนชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาประสิทธิภาพและความสามารถในการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน

- การจัดตั้งกองทุนรักษาป่าต้นน้ำ เกิดขึ้นจากสาเหตุดังต่อไปนี้

๑. พื้นที่ป่าลดลง ในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมาพื้นที่ป่ามีจำนวนลดลง เนื่องจาก

๑.๑ การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าเป็นพื้นที่เกษตรกรรม และมีการขยายตัวของเมือง

๑.๒ การพัฒนาโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐ เช่น โครงการผันน้ำข้ามที่อยู่ระหว่างการศึกษา เป็นการผันน้ำจากแม่ฮ่องสอนเข้าสู่แม่น้ำเจ้าพระยาเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำ โครงการดังกล่าวเป็นการลดพื้นที่ป่าต้นน้ำ เช่นเดียวกับโครงการแลนด์บริดจ์ ซึ่งขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุน

๑.๓ การลักลอบตัดไม้และการเกิดไฟป่า

๒. ทรัพยากรบุคคลและงบประมาณ

๒.๑ ข้อจำกัดเรื่องทรัพยากรบุคคล ในปัจจุบันประเทศไทยมีพื้นที่ป่าทั้งหมด ๑๐๒.๒๔ ล้านไร่ และมีเจ้าหน้าที่ ๒,๐๐๐ กว่าคน โดยเจ้าหน้าที่ ๑ คนจะต้องดูแลป่าถึง ๑๕,๗๐๕ ไร่ ซึ่งเกินกำลังเจ้าหน้าที่ต่อหนึ่งคนที่ต้องดูแล

๒.๒ ข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ โดยที่งบประมาณของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดสรรให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชร้อยละ ๓๕ จัดสรรให้กรมป่าไม้ร้อยละ ๑๗ ซึ่งงบประมาณของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ถูกจัดสรรมาเป็นงบจ้างเหมาบุคลากรถึงร้อยละ ๘๐ ซึ่งการจ้างดังกล่าวเป็นการจ้างชั่วคราว ไม่มีความมั่นคง ส่งผลให้ลูกจ้างไม่มีแรงจูงใจในการทำงาน

สำเนาถูกต้อง

ลิฟฟ้า

(นางสาวชลิดา เทศนอม)

นักวิชาการป่าไม้

๓. ข้อจำกัดของกองทุน ปัจจุบันประเทศไทยมีกองทุนต่างๆ จำนวนมากแต่มีข้อจำกัดการดำเนินการของกองทุนหลายประการ เช่น กองทุนสิ่งแวดล้อมที่มีหน้าที่เฉพาะการป้องกันและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเท่านั้น จึงควรมีกลไกที่จะอุดช่องว่างและขยายข้อจำกัดในการดำเนินการ

- ในอนาคตประเทศไทยจะขาดเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านป่าไม้ที่ทำงานในป่า เนื่องจากแต่เดิมนั้นประเทศไทยมีโรงเรียนป่าไม้จังหวัดแพร่ ที่มีการฝึกในการฝึกผู้ชำนาญการของกรมป่าไม้ ซึ่งต่อมาได้รับเด็กจบมัธยมศึกษาเพื่อศึกษาต่อหลักสูตร ๒ ปี ใช้เวลาในโรงเรียน ๑ ปี และในป่าอีก ๑ ปี เพื่อฝึกความพร้อมในการออกปฏิบัติหน้าที่ โรงเรียนได้ปิดทำการในปี ๒๕๓๖ ในปัจจุบันเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ดูแลป่าเป็นเพียงลูกจ้างซึ่งได้รับเงินเดือน ๔,๐๐๐ บาท และไม่ได้ผ่านการฝึกอบรมจากโรงเรียนป่าไม้แพร่ ลูกจ้าง ๑ คนจะทำหน้าที่ดูแลป่า ๕,๐๐๐ ไร่ ซึ่งมีแนวโน้มว่าในอนาคตจะเกิดวิกฤติที่จะขาดเจ้าหน้าที่ป่าไม้ระดับปฏิบัติการ แต่จะมีนักวิชาการวนศาสตร์ที่จบปริญญาตรีเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านป่าไม้แทน และจำนวนมากกว่าครึ่งจะเป็นสุภาพสตรี แต่โรงเรียนป่าไม้แพร่จะรับเฉพาะนักเรียนชาย เพราะต้องใช้ชีวิตในป่า อีกทั้งในอีก ๔ - ๕ ปี นักเรียนป่าไม้แพร่จะเกษียณทั้งหมด ทำให้มีแต่ลูกจ้างดังกล่าวที่ทำหน้าที่ดูแลป่า ดังนั้น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควรทบทวนการปิดโรงเรียนป่าไม้แพร่ และเปิดโรงเรียนป่าไม้แพร่ขึ้นใหม่เพื่อสร้างบุคลากรในการทำหน้าที่รักษาป่า

- ป่าไม้มีความสำคัญในการรักษาสมดุลสิ่งแวดล้อม จากข้อมูลของสำนักจัดการที่ดินของกรมป่าไม้ แสดงให้เห็นถึงพื้นที่ป่าของประเทศไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๖๕ มีจำนวนร้อยละ ๓๑.๕๗ ของพื้นที่ภาคเหนือจะมีพื้นที่ป่าไม้มากที่สุด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ป่าไม้น้อยที่สุด พื้นที่ป่าต้นน้ำเกิดเป็นร้อยละ ๒๖ ของพื้นที่ โดยพื้นที่ภาคเหนือมีป่าต้นน้ำมากที่สุด แต่จากข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะพบว่าพื้นที่ป่าในภาคเหนือและแต่ละภาคนี้มีจำนวนน้อยลงทุกปี ส่งผลกระทบต่อความสมบูรณ์ของป่าต้นน้ำที่จะช่วยควบคุมการดูดซับและกักเก็บน้ำฝนตามธรรมชาติ ช่วยลดแรงปะทะหน้าดินตลอดจนควบคุมการพังทลายของหน้าดินด้วย รวมถึงกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณนั้น ตัวอย่างเช่น ในอำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ ที่กำลังประสบปัญหาพื้นที่ป่าลดลง เกิดสถานการณ์น้ำแล้งส่งผลกระทบต่อชาวบ้านที่อาศัยอยู่บริเวณลุ่มน้ำ และเกิดปัญหาการขาดน้ำที่ใช้ในการเกษตร ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวที่ปกติจะสามารถให้นักท่องเที่ยวล่องแพได้ตลอดทั้งปีแต่ปัจจุบันไม่สามารถทำได้ ทำให้รายได้ของประชาชนลดลง

- ทรัพยากรป่าไม้เป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ เพราะเป็นแหล่งที่สร้างอาหาร สร้างอากาศบริสุทธิ์ เป็นแหล่งต้นน้ำ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า จากข้อมูลของกรมป่าไม้พบว่าในปี ๒๕๖๔ ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ที่ยังมีความสมบูรณ์ ประมาณร้อยละ ๓๑ ของพื้นที่ ซึ่งน้อยกว่านโยบายป่าไม้แห่งชาติที่กำหนดเป้าหมายไว้ที่ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ เช่น พื้นที่ป่าไม้ในจังหวัดอุดรธานี พบว่าพื้นที่ป่าไม้ที่มีความสมบูรณ์เกิดเป็นร้อยละ ๑๑ ของพื้นที่จังหวัดเท่านั้น และขณะเดียวกันป่าไม้บริเวณเทือกเขาภูพานซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำที่สำคัญหลายแห่ง เช่น ป่าต้นน้ำห้วยหลวงไหลจากภูเขากวนเจียงจังหวัดหนองบัวลำภูมายังอำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี ผ่านอำเภอนิคมน้ำอูนหนองน้ำโขง ซึ่งต้นน้ำห้วยหลวงนี้จะมีอาสาสมัครช่วยกันดูแลรักษาป่า และต้นน้ำน้ำโสมจะไหลจากอำเภอน้ำโสม ผ่านอำเภอน้ำโสม ลงสู่แม่น้ำโขงจังหวัดหนองคาย ปรากฏว่าปัจจุบันสภาพของต้นน้ำทั้งสองนี้มีความเสื่อมโทรม ทั้งนี้สาเหตุหนึ่งมาจากความเจริญของบ้านเมืองที่ทำให้มีประชากรอยู่อาศัยกันหนาแน่น ประชากรบางส่วนจึงกระจายกันออกไปอาศัยอยู่นอกเมืองส่งผลให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

- แม้ภาครัฐจะออกกฎหมายไม่ให้ป่าต้นน้ำซ้อนทับพื้นที่ของชุมชน โดยการออกกฎหมายป่าชุมชนเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบกับวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จในการรักษาป่า เพราะขาดการมีส่วนร่วมจากประชาชนในพื้นที่และการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของภาครัฐ และ

สำเนาถูกต้อง

ลิลา

(นางสาวชลิตา เทตถนอม)

นักวิชาการป่าไม้

**สรุปประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาศึกษาแนวทางการตั้งกองทุนรักษาป่าต้นน้ำ
ส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการของระบบนิเวศในเขตป่าต้นน้ำ**

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้มีการพิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาการตั้งกองทุนรักษาป่าต้นน้ำ (นายทรงยศ รามสูต เป็นผู้เสนอ) และญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการของระบบนิเวศในเขตป่าต้นน้ำ (นายเลาหัง บัณฑิตเทอดสกุล และนายมานพ ศิริภูวคณ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งมีประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สรุปสาระสำคัญในแต่ละประเด็น ดังนี้

๑. สถานการณ์และสภาพปัญหาของระบบนิเวศในเขตป่าต้นน้ำ

- ป่าต้นน้ำ คือ ป่าที่อยู่บนพื้นที่สูง มีความต่างจากระดับน้ำทะเล ๗๐๐ เมตรขึ้นไป และเป็นพื้นที่ที่มีความลาดชันไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๕ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูง นอกจากนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรีป่าต้นน้ำต้องอยู่ในพื้นที่ต้นน้ำชั้นหนึ่งหรือชั้นสองด้วย ปัจจุบันประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ประมาณร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่ คิดเป็นป่าต้นน้ำร้อยละ ๒๐ ป่าต้นน้ำจะทำหน้าที่ช่วยให้ฝนตก เมื่อฝนตกแล้วจะทำหน้าที่แบ่งน้ำออกเป็นสองส่วน คือ ๑. น้ำท่า คือ น้ำที่ไหลช้า ๆ ลงไปตามห้วย หนอง คลอง บึง เพราะมีต้นไม้ กิ่งไม้ และรากไม้ช่วยชะลอไม่ให้น้ำไหลอย่างรวดเร็ว และ ๒. น้ำบาดาลหรือน้ำใต้ดินที่ไหลลงไปตามรากหรือโคนต้นไม้ ซึ่งป่าต้นน้ำจะช่วยทำหน้าที่รักษาน้ำดินไม่ให้ไหลบ่าลงมาอย่างรวดเร็วเนื่องจากดินถูกยึดด้วยรากไม้ ป่าต้นน้ำจึงมีมูลค่ามหาศาล ในพื้นที่ ๑ ไร่ป่าต้นน้ำจะสามารถเก็บกักน้ำได้ประมาณ ๗๐๐ ลูกบาศก์เมตร แต่ปัจจุบันป่าต้นน้ำถูกทำลายไปจำนวนมาก ทำให้ระบบนิเวศเกิดความเสียหาย ขาดความสมดุลตามธรรมชาติ ก่อให้เกิดการไหลบ่าของน้ำฝนอย่างรวดเร็ว เวลาฝนตก น้ำฝนไหลจะไหลเร็วกว่าปกติร้อยละ ๔๒ ส่งผลให้ไม่มีการเก็บกักน้ำใต้ดินจึงทำให้เกิดความแห้งแล้งและนำไปสู่การเกิดไฟป่า หมอกควัน และฝุ่น pm ๒.๕ ซึ่งเป็นปัญหาที่รัฐบาลแต่ละสมัยจะต้องแก้ปัญหาทุกปี

- ประเทศไทยได้มีการกำหนดลุ่มน้ำของประเทศแบ่งเป็น ๒๒ ลุ่มน้ำ แต่ละลุ่มน้ำจะมีคณะกรรมการลุ่มน้ำซึ่งมีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำนั้น แต่ในระยะหลังพบว่าคณะกรรมการลุ่มน้ำมีบทบาทลดลงและไม่สามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

- การที่ทรัพยากรป่าไม้ถูกบุกรุกทำลาย ทำให้พื้นที่ป่าซึ่งเป็นแหล่งผลิตความชุ่มชื้นอันเป็นต้นกำเนิดของแหล่งน้ำมีจำนวนลดลง ส่งผลกระทบต่อปริมาณน้ำในประเทศ ซึ่งสาเหตุของการบุกรุกทำลายป่าส่วนหนึ่งมาจากปัญหาการประกาศพื้นที่ป่าไม้หรือป่าสงวนครอบทับพื้นที่ที่มีประชาชนอยู่อาศัยหรือทำมาหากินมาก่อนเป็นระยะเวลานานหลายชั่วอายุคน ทำให้ประชาชนเหล่านั้นกลายเป็นผู้ครอบครองที่ดินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการทวงคืนผืนป่าซึ่งเกิดขึ้นภายหลังจากการรัฐประหารในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ยิ่งทำให้การพัฒนาพื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าไม้ทำได้ยากขึ้น เนื่องจากการดำเนินโครงการใด ๆ ของรัฐจะต้องมีเอกสารรับรองจากกรมป่าไม้ก่อนจึงจะดำเนินการได้ ถึงแม้ว่าจะมีการจัดสรรงบประมาณไปแล้วก็ตาม ทำให้ประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวรู้สึกว่าจะไม่ได้รับการดูแลจากรัฐอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม และไม่ทำให้เกิดความรู้สึกผูกพันและหวงแหนพื้นที่ป่า จึงทำให้ป่าไม้ถูกทำลายมากขึ้น

สำเนาถูกต้อง

ชลีญา

(นางสาวชลิดา เทศดอนอม)

นักวิชาการป่าไม้

ขาดงบประมาณในการดำเนินงานเพื่อการอนุรักษ์ป่า การไม่ให้ความสำคัญกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน มุ่งเน้นแต่การใช้แนวคิดทางวิชาการซึ่งไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของชุมชน ท้องถิ่นไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการรักษาป่าในพื้นที่ของตนเองเพราะอำนาจการตัดสินใจต่างๆ เป็นการรวมศูนย์อำนาจจากส่วนกลาง

- ปัญหาด้านทรัพยากรป่าไม้ของไทยมีหลายอย่าง เช่น ปัญหาไฟป่า ปัญหาลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า ปัญหาการเอื้อประโยชน์ การให้ประโยชน์จากที่ดินของรัฐ ปัญหาบุคลากรที่ดูแลพื้นที่ป่าไม่เพียงพอ และปัญหาการบริหารงบประมาณที่จะดูแลรักษาป่า ปัญหาเหล่านี้ทำให้พื้นที่ป่าลดลงและไม่สามารถเพิ่มพื้นที่ป่าได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะปัญหาการใช้งบประมาณที่จะใช้ในการดูแลพื้นที่ป่าอย่างต่อเนื่องจริงจังและมีประสิทธิภาพ ที่ผ่านมามีการประสบกับความล้มเหลวในบางส่วนแต่ไม่ตรงตามเป้าหมาย เพราะการจัดสรรงบประมาณเพื่อดูแลรักษานั้น ส่วนใหญ่จะเป็นงบประมาณเพื่อเป็นรายจ่ายประจำต้องงบสำนักงานบริหารและแผนบุคลากร

๒. ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา

การจัดตั้งกองทุนรักษาป่าต้นน้ำ

- ควรมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อดูแลรักษาป่าต้นน้ำ เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่ดูแลป่าต้นน้ำโดยตรง รวมทั้งยังจะช่วยให้การดูแลสัตว์ป่า คนและชุมชนบริเวณรอบพื้นที่ป่า โดยให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และทำหน้าที่ในการพิจารณากรณีที่มีรัฐจัดสรรงบประมาณมาดำเนินโครงการต่าง ๆ และพิจารณาว่าจะส่งผลกระทบต่อทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่หรือไม่ ซึ่งจะช่วยเหลือหรือรื้อของข้อกฎหมายที่เป็นปัญหาต่อประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ป่า และยังช่วยดูแลชุมชนให้มีสภาพดีขึ้น อันจะเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่รู้สึกหวงแหนป่าและช่วยดูแลรักษาป่าไม้อย่างเต็มที่

- ปัจจุบันแหล่งรายได้ของกองทุนแบ่งออกเป็น ๕ ประเภท คือ

๑. กองทุนที่ได้รับเงินงบประมาณจากรัฐโดยตรง เช่น กองทุนสิ่งแวดล้อม ซึ่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๒. กองทุนที่ได้รับเงินจากเครือข่ายวิสาหกิจและสหกรณ์องค์กรหลักซึ่งดำเนินการโดยรัฐ เช่น กองทุนหุ้นส่วนคาร์บอนป่าไม้ (FCPF)

๓. กองทุนที่ได้รับเงินจากภาคเอกชน เช่น กองทุนฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและอาหารยั่งยืนตามศาสตร์พระราช

๔. กองทุนที่นำแหล่งรายได้จากปลายเหตุมาดูแลต้นเหตุ เช่น กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๔ และกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย ซึ่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕

๕. กองทุนที่มีรายได้จากแหล่งต่าง ๆ ผสมผสานกัน

ทั้งนี้ ควรกำหนดให้กองทุนป่าต้นน้ำเป็นกองทุนประเภทที่ ๕ ซึ่งแหล่งรายได้ของกองทุนจะสามารถมาจากเงินงบประมาณของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน รวมทั้งเงินจากปลายน้ำ โดยการออกกฎหมายเก็บเงินค่าธรรมเนียมการใช้จากภาคอุตสาหกรรมและภาคพาณิชย์ที่ใช้น้ำในปริมาณมากเพื่อนำส่งเงินดังกล่าวเป็นรายได้เข้ากองทุน ซึ่งจะช่วยให้ภาคส่วนเหล่านี้ใช้น้ำอย่างประหยัดมากขึ้นด้วย

- ควรใช้งบประมาณของกองทุนเพื่อดูแลบริหารจัดการป่าต้นน้ำเป็นการเฉพาะ เพื่อเป็นเครื่องมือสนับสนุนให้กับภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนให้เห็นถึงความสำคัญของการดูแลรักษาต้นน้ำ ช่วยกันปลูกต้นไม้ ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมกับชุมชน การมีส่วนร่วมของผู้ที่ใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่า ให้มีการฟื้นฟูสภาพป่าที่เสื่อมโทรมให้กลับมาเป็นพื้นที่ดูดซับน้ำได้ดังเดิม รวมทั้งเป็นพื้นที่ป่าชุ่มชื้น เกิดการอนุรักษ์ป่าไม้และสัตว์ป่า

สำเนาถูกต้อง

วิไล

(นางสาวชลิตา เทศพนอม)

นักวิชาการป่าไม้

ร่วมกัน แต่การจัดตั้งกองทุนที่เสริมขึ้นมาจากการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดจากการใช้เงินจากกองทุน กองทุนต้องดำเนินงานอย่างรัดกุม ไม่ให้มีความซ้ำซ้อนกับภารกิจของหน่วยงานราชการ เช่น ภารกิจปลูกป่า เพาะกล้าไม้ ซึ่งหลายหน่วยงานได้มีการดำเนินการอยู่แล้ว การดำเนินงานที่โปร่งใสตรวจสอบได้ มีความชัดเจนในเรื่องที่มาของเงิน แหล่งที่มาของเงินรวมถึงรายได้ของกองทุน การมีส่วนร่วมของประชาชนให้อยู่ภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนด้วย สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งคือ ข้อมูลของกองทุนจะต้องเปิดเผยต่อสาธารณะเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบและตรวจสอบร่วมกันด้วย

- ปัจจุบันการคุ้มครองดูแลรักษาป่าให้เกิดความสมดุลเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการดำรงชีพของประชาชน และควรมีส่วนร่วมจากหลายภาคส่วน แต่ปัญหาเกิดจากการขาดแคลนเงินทุนและทุนทรัพย์ในการดูแล เพราะงบประมาณไม่เพียงพอที่จะไปฟื้นฟูพื้นที่ป่า การจัดตั้งกองทุนจะช่วยให้ชาวบ้านที่เป็นอาสาสมัครดูแลพื้นที่ป่ามีแรงจูงใจจากสวัสดิการที่อาจจะได้รับ กองทุนนี้จะเป็นส่วนหนึ่งของการช่วยฟื้นฟูให้เกิดพื้นที่สีเขียวเพิ่มมากขึ้น

- แม้ว่าการจัดตั้งกองทุนจะมีความจำเป็น แต่ที่ผ่านมารัฐบาลต้องการเพิ่มพื้นที่ป่าให้ได้ร้อยละ ๔๐ จำเป็นต้องปลูกป่าเพิ่มขึ้นอีก ๓๐ ล้านไร่ จึงทำให้มีคติดระหว่างรัฐบาลกับเจ้าของพื้นที่เดิมที่รัฐต้องการแย่งยึดที่ดินคืนจากเจ้าของพื้นที่ ดังนั้น หากมีการจัดตั้งกองทุนรักษาป่าต้นน้ำ ควรพิจารณาการดำเนินการเพื่อไม่ให้มีข้อขัดแย้งกับชุมชน

- หากมีกองทุนรักษาป่าต้นน้ำ การดำเนินการของกองทุนและการจัดสรรเงินของกองทุนจะต้องมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ครบถ้วนวัตถุประสงค์ของกองทุน เพื่อสร้างธรรมาภิบาลให้แก่กองทุน

- เมื่อมีการจัดตั้งกองทุนรักษาป่าต้นน้ำ ควรเพิ่มสวัสดิการและงบประมาณให้กับผู้ที่ปกป้องดูแลป่าต้นน้ำ เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ปกป้องดูแลป่าต้นน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารจัดการระบบนิเวศในเขตป่าต้นน้ำ

- การสร้างกลไกส่งเสริมการดูแลป่าต้นน้ำอย่างมีส่วนร่วม คือ การจ่ายค่าตอบแทนการให้บริการของระบบนิเวศ Payment for Ecosystem Service : PES เป็นรูปแบบในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้หลักการ “ผู้ที่ได้รับประโยชน์เป็นผู้จ่าย” ให้แก่ “ผู้ทำหน้าที่ดูแลระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติ หรือผู้ทำหน้าที่อนุรักษ์” ซึ่งรูปแบบการได้ผลตอบแทนอาจมีหลายรูปแบบ เช่น เป็นเงินค่าตอบแทน การลดหย่อนภาษี หรือสิทธิประโยชน์อย่างอื่น เพื่อสร้างแรงจูงใจให้คนรักษาป่าสามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากสามารถนำแนวทางนี้มาพัฒนาให้เป็นนโยบายและสร้างกลไกร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชน จะเป็นประโยชน์ต่อการรักษาพื้นที่ป่าต้นน้ำของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- ควรมีการจัดตั้งกองทุนหรือจัดตั้งงบประมาณในระดับตำบลเพื่อนำไปดูแลรักษาป่า ปลูกป่า ทำแนวกันไฟ หรือสร้างจิตสำนึก เพื่อให้ป่าและชุมชนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน โดยที่มาของงบประมาณอาจมาจากการจ่ายค่าตอบแทนการให้บริการของระบบนิเวศ หรือการทำกิจกรรมเพื่อสังคมของบริษัทเอกชนที่สามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีได้ หรือกองทุนของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กรมอุทยานแห่งชาติ หรือกองทุนสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนาในพื้นที่มีความหมายและเป็นประโยชน์ต่อประชาชน เช่น แหล่งท่องเที่ยวชมม่อนแจ่ม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ มีกองทุนเพื่อดูแลพื้นที่ป่า มีการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน แต่มีปัญหาคือกฎหมายเนื่องจากไม่มีการสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ประชาชนดำเนินการอย่างจริงจัง ดังนั้น วิธีการที่จะทำให้ป่าและประชาชนอยู่ด้วยกันอย่างยั่งยืน คือ การมีกองทุนและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการอย่างแท้จริง

สำเนาถูกต้อง

วลิตา

(นางสาววลิตา เทศนอม)

นักวิชาการป่าไม้

- ผู้ที่ได้รับบริการจากระบบนิเวศควรร่วมผลประโยชน์ตอบแทนให้ผู้ทำหน้าที่อนุรักษ์โดยตรง เพื่อเป็นมาตรการจูงใจและกลไกการสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นการนำหลักการการจ่ายค่าตอบแทนการให้บริการของระบบนิเวศมาใช้ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้ดำเนินการเพิ่มพื้นที่ป่าโดยใช้หลักการนี้ ประชาชนจะได้รับเงินร้อยละ ๔๐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้รับเงินร้อยละ ๒๐ ของมูลค่าที่กำหนดในสัญญา นอกจากนี้ หลักการดังกล่าวยังสามารถนำมาใช้กับการพัฒนาต่าง ๆ ได้ เช่น กิจกรรมโรงไฟฟ้าพลังน้ำ ธุรกิจท่องเที่ยว โดยรัฐบาลกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะร่วมกันบริหารจัดการและจัดสรรรายได้ให้กับชุมชนในพื้นที่ที่ดูแลรักษาป่าต้นน้ำ

- การฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำไม่ควรดำเนินการโดยการยึดที่ดินชาวบ้านมาปลูกป่า การปลูกป่าในพื้นที่ป่าโดยระบบนิเวศของประเทศไทยเป็นระบบนิเวศที่ป่าพื้นเองได้ การนำงบประมาณไปปลูกป่าเหมือนกับนำเงินไปละลายกับสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ แนวทางการฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำที่สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม คือ ๑. การปรับเปลี่ยนรูปแบบการใช้ที่ดิน เช่น เปลี่ยนจากการเพาะปลูกเชิงเดี่ยวเป็นการท่องเที่ยว ๒. การปรับเปลี่ยนการเพาะปลูก เช่น เปลี่ยนจากข้าวโพดเป็นไร่กาแฟ ๓. การจัดการไฟป่า ๔. ชุมชนจัดการป่า เช่น การป้องกันการค้าไม้ การบุกรุกพื้นที่ป่าต้นน้ำ ๕. ทำสัญญาให้ชาวบ้านปลูกป่าในที่ดินเพื่อแลกค่าตอบแทน

- ปัจจุบันประเทศไทยมีพื้นที่ป่าเหลืออยู่ร้อยละ ๓๑.๕๗ ไม่เป็นไปตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้ร้อยละ ๔๕ ประชาชนจึงควรใช้ประโยชน์จากป่าและอยู่ร่วมกันกับพื้นที่ป่า แต่ทั้งนี้จะต้องมีการอนุรักษ์ป่าโดยการมีส่วนร่วมจากประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่าร่วมกับรัฐ รัฐกับชุมชนต้องร่วมกันกำหนดแนวทาง ข้อตกลง หรือเงื่อนไขเพื่อให้ชุมชนสามารถอยู่ร่วมกับพื้นที่ป่าได้ ซึ่งถือเป็นทางออกในการแก้ไขปัญหาการลดลงของพื้นที่ป่า การใช้กฎหมายเพื่อห้ามหรือกีดกันประชาชนไม่ให้เข้ามาในพื้นที่ป่าไม่ได้ทำให้พื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น ในทางกลับกันจะทำให้พื้นที่ป่าลดลงอย่างต่อเนื่องทุกปี ดังนั้น รัฐควรเปลี่ยนแนวคิดเรื่องการดูแลป่าโดยให้ประชาชนเข้ามาใช้ประโยชน์จากป่าและช่วยดูแลรักษาป่าร่วมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ด้วยเหตุที่เจ้าหน้าที่รัฐมีน้อยไม่สามารถดูแลพื้นที่ป่าได้อย่างทั่วถึงจึงต้องอาศัยประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมจึงจะทำให้สามารถอนุรักษ์และเพิ่มพื้นที่ป่าได้

- เงินอุดหนุนของรัฐที่จัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดูแลป่าต้นน้ำ อาจมาจากการจ่ายเป็นค่าบริการทางนิเวศของผู้ที่ได้รับประโยชน์ เช่น ผู้ใช้น้ำ โรงงาน ผู้ที่อยู่ท้ายน้ำ หรือผู้ที่ได้รับประโยชน์ไม่ว่าทางใดทางหนึ่ง

- การพัฒนากองทุนควรดำเนินการควบคู่ไปกับแนวทาง ๓ ประการนี้ คือ

๑. การส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการป่าชุมชน พัฒนาเครือข่ายป่าชุมชนให้มีการสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการด้านวนศาสตร์ ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการป่าชุมชน

๒. การตรวจสอบสภาพป่า การใช้ที่ดินในพื้นที่ป่า ปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลพื้นที่ป่าที่ยังเหลืออยู่ทั้งหมดอย่างถูกต้องเพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟู

๓. การสำรวจพื้นที่ในการสร้างฝายขนาดเล็กทุกพื้นที่ในประเทศ และดำเนินการจัดทำงบประมาณสร้างฝายชะลอน้ำเพื่อสร้างความชุ่มชื้นในพื้นที่ป่าให้กระจายกันทั่วถึงทั้งประเทศ

- ควรทบทวนเป้าหมายการอนุรักษ์พื้นที่ป่ากับสัดส่วนสำหรับการใช้พื้นที่ป่า เพื่อการพัฒนาที่ชัดเจนและให้ได้จำนวนตัวเลขเป้าหมายที่แน่นอน เช่น พื้นที่ป่าสำหรับการพัฒนาเพื่อสร้างแหล่งกักเก็บน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันมีการกำหนดเป้าหมายแตกต่างกัน จึงต้องกำหนดเป้าหมายสัดส่วนการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์กับการพัฒนาอย่างชัดเจนจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและเป็นการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่ามากที่สุด

สำเนาถูกต้อง

วิไลดา

(นางสาววิไลดา เทศนอม)

นักวิชาการป่าไม้

๗

- ควรกระจายอำนาจให้กับส่วนท้องถิ่นและชุมชน เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการรักษาพื้นที่ป่า และภาคีรัฐควรให้ความสำคัญกับองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างการเข้ามามีส่วนร่วมและสร้างจิตสำนึกให้ชุมชนรักษาป่าอย่างยั่งยืน

๓. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

- รัฐควรทบทวนพิจารณาโครงสร้างอัตราค่าจ้างของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่ดูแลรับผิดชอบกับการปฏิบัติงานให้เหมาะสมด้วย

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่อภิปราย

๑. นายทรงยศ รามสูต
๒. นายเสาทัง บัณฑิตเทอดสกุล
๓. นายมานพ ศิริภูวคณ
๔. นายศักดิ์ดา วิเชียรศิลป์
๕. นางสาวศนิवार บัวบาน
๖. นายวิทยา แก้วภราดัย
๗. นางสาวกนกวรรณ กิตติสุนทรสกุล
๘. นางเทียบจุฑา ขาวขำ
๙. นายเจษฎา คนตรีเสนาะ
๑๐. นายองค์การ ชัยบุตร

สำเนาถูกต้อง

ชลิทา

(นางสาวชลิตา เทศถนนอม)

นักวิชาการป่าไม้